

Islam

Islam betragtes som en af de tre store verdensreligioner sammen med Jødedom og Kristendom. I de seneste år er Islam blevet mere og mere tydelig i det danske samfund, hvilket skyldes, at mange indvandrere med muslimsk baggrund er kommet til landet. Muslimernes præg på det danske samfund har fået flere danskere til at interessere sig for, hvad Islam egentlig er for en størrelse.

Islam er en livsform, lige så vel, som det er en religion.

Vi forsøger at klarlægge Islams oprindelse, historie og ide.

Underviser: Tidl. Sognepræst Bente Asschenfeldt

Reformationens virkninger på Lolland

Kan man ved at se på de lollandske kirkers inventar efter reformationen sige noget om virkningerne af reformationen i vort område?

Kan dette inventar, f. eks. præstetavler, dåbsfade, altertavler og gravminder sammen med skriftlige kilder også fortælle os noget om, hvor tæt forbindelsen mellem Danmark og Europa har været før og efter reformationen?

Underviser: Tidl. Sognepræst Bente Asschenfeldt

Fire undervisningsgange om Grundtvig

Grundtvig (1783-1872) er i omfang og indflydelse den betydeligste digter og teolog i 1800-tallet. Hans lange liv undergik mange brud og nyorienteringer, og han kæmpede hele sit liv en indre kamp og ydre kamp for at nå til klarhed om kristendommen. Han tog livtag med romantik og rationalisme og udtrykte i sange og salmer en ligefrem og jordnær poesi til folkebrug. Hans salmer præges af enkelte og forståelige vers, og det er mere som historiker og prosaist, han kan blive lidt tung.

Med sine høj- og friskoletanker var Grundtvig med til at skabe et frit og energisk civilsamfund, der kunne selvstændiggøre almuens og folket. Som medlem af folketinget var han mere antipolitiker, idet han havde al fokus på det folkelige.

Underviser: Sognepræst Henrik Gade Jensen, Gloslunde

Gudstjenestens historie og teologi – med særlig fokus på Luthers gudstjenestereformation.

Reformationsjubilæet nærmer sig, og i den forbindelse sættes der denne aften fokus på Luthers gudstjenesteforståelse.

Luthers gudstjenestesyn drejer sig om, at evangeliet kommer til at lyde, og hænger i sin helhed sammen med Luthers reformation i det hele taget. Luther gør op med messen og de misbrug og den 'mystik', der efter hans mening havde fundet vej ind i den. Vi vil forsøge at klarlægge, hvad han vil gøre op med i reformerne, hvilket fokus han har i sit gudstjenestesyn, og på hvilken måde hans reformer får betydning i vor tid og i vor folkekirkelige gudstjeneste – den evangeliske lutherske gudstjeneste.

Hvilke aftryk sætter den reformatoriske arv, og hvilke tanker bringer den med sig ind i vor tids tanker om gudstjenestefornyelse?

Underviser: Sognepræst Merete Lei, Horslunde

Frans af Assisi

Mange er gennem tiderne blevet fascineret af Frans, den rige købmandssøn fra Assisi, som i sin ungdom levede livet i overhalingsbanen, men pludselig blev ramt af et

brændende ønske om at leve i yderste fattigdom for at komme tættere på Gud. Han ønskede egentlig kun at tilbringe sine dage med prædiken og bøn, men mange sluttede sig til ham, og modvilligt måtte han på pavens befaling danne en klosterorden, som hastigt bredte sig over hele Europa. Hvem var denne ydmyge mand, og hvordan kan hans fascinationskraft bestå endnu næsten 800 år efter hans død?

Underviser: Lektor Tove Niclasen, Vignæs

Franciskanerne i Danmark

Franciskanerordenen fik sit første kloster i Danmark allerede i 1232, kun 5 år efter Frans' død, og ved reformationen i 1536 var der ca. 25 franciskanerklostre i Danmark, herunder to på Lolland-Falster, nemlig Nysted og Nykøbing. De var placeret i byerne, hvor gråbrødrene – som munkene blev kaldt pga. farven på deres dragt – gik rundt og prædikede og tiggede til livets ophold, da de i henhold til Den hellige Frans' bestemmelser intet måtte eje.

Reformationen gik hårdt ud over gråbrødrene. De blev korporligt smidt ud fra deres klostre, som i de fleste tilfælde blev overdraget til borgerne i byen. De måtte som jaget vildt søge fra kloster til kloster, indtil en del af dem endte i Nysted, der var det sidste franciskanerkloster i Danmark, som blev nedlagt, hvilket skete allerede i 1538.

Vi skal se på franciskanerordens historie i Danmark, og særligt søge efter spor af det nu helt forsvundne kloster i Nysted.

Underviser: Lektor Tove Niclasen, Vignæs

Middelalderkirkens mange altre

Et typisk træk ved middelalderens kirker var de mange sidealtre, som var viet til hver sin helgen og ofte blev opretholdt af lokale gilder og laug. Vi vil se på, hvilke spor altrene har efterladt i kirkerne i dag og på den rolle, som gilder, laug og andre sammenslutninger har spillet for det religiøse liv i middelalderen.

Underviser: Lektor Tove Niclasen, Vignæs

Reformationen begyndte med Romerbrevet

Paulus' brev til romerne indleder samlingen af apostelbreve i Ny Testamente, og det er ikke tilfældigt. Luther kalder dette brev for "det aller klareste evangelium" og siger, at det burde enhver kristen kunne udenad! Romerbrevet har spillet en særlig rolle ved forskellige nybrud i kirkens historie, som f. eks. reformationen, hvor Luther hentede afgørende inspiration i Romerbrevet. Vi læser og taler om udvalgte dele af brevet til romerne, men lærer det dog ikke udenad!

Underviser: Provst Nils Roland, Nykøbing F.

Mogens Gøye til Krenkerup, reformationens mægtige befordrer

I 1500-tallet var Mogens Gøye en af Danmarks største godsejere og ejede bl.a. Krenkerup, som gik i arv til sønnen Albrecht Gøye, der er begravet i Radsted kirke. Mogens Gøye var også rigshovmester, rigets øverste embedsmand. I løbet af 1520'erne tilsluttede han sig reformationen, opsagde Christian II huldskab og troskab og arbejdede på at få valgt hertug Christian til konge (Christian III), hvilket til sidst lykkedes. Vi slår ned på afgørende begivenheder i disse år og inddrager også Johannes V. Jensen: Kongens fald.

Underviser: Provst Nils Roland, Nykøbing F.